

เอกสารเล่มที่ 2

ภาพเก่าเล่าเรื่อง : การแต่งงานของคนดง

นายฉน ก้อนทอง
ดร.แขก บุญมาทัน

โครงการ การศึกษา เรียนรู้ และสืบทอดประวัติศาสตร์ ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น
องค์การบริหารส่วนตำบลดงมูลเหล็ก

2559

คำนำ

ภาพเก่าเล่าเรื่อง : การแต่งงานคนดง เป็นเอกสาร 1 ใน 4 ชุดของภาพ
เก่าเล่าเรื่อง ประกอบด้วย

ภาพเก่าเล่าเรื่อง : วิธีชนคนดง

ภาพเก่าเล่าเรื่อง : การแต่งงานคนดง

ภาพเก่าเล่าเรื่อง : งานบวชคนดง

ภาพเก่าเล่าเรื่อง : งานศพคนดง

เอกสารเล่มนี้ เป็นเล่มที่ 2 ภาพเก่าเล่าเรื่อง : การแต่งงานคนดง เป็น
เอกสารที่นำเสนอเรื่องราว และใช้ภาพประกอบคำบรรยาย ซึ่งคำบรรยายเกิด
จากเจ้าของภาพและผู้วิจัยนำมาเรียงร้อยเพื่อให้เกิดเรื่องราวที่สมบูรณ์

ภาพเก่าเล่าเรื่อง : การแต่งงานคนดง เกิดจากการเก็บรวบรวมข้อมูล
ภายใต้โครงการวิจัยเรื่อง การศึกษาเรียนรู้และสืบทอดประวัติศาสตร์
ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งได้รับการส่งเสริม สนับสนุนอย่างยิ่งจาก
นายไฉน ก้อนทอง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงมูลเหล็ก

ขอขอบคุณคุณสมบุรณ์ คุณสุภารัตน์ คุณตี๋ และคุณเผด็จ บุญมาทัน
คุณชูชีพ คุณปฏิกรณ์ คุณปกป้อง โพชะจา คุณสุมาลี คุณเป็นต่อ ฮอฟมัน คุณ
ฉัตรสุดาคุณพาฝัน คุณนันทิศา สุขเจริญ คุณกิตติวัฒน์และคุณประภัทรพงษ์
(บุญมาทัน) มูลเดช นักศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก สาขาวิจัยและ
พัฒนาการศึกษา รวมทั้งผู้ใหญ่บ้าน กำนัน คุณอรรธรณ พานทองคำและ
สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลดงมูลเหล็กทุกท่านที่กรุณาให้ข้อมูลและช่วย
จัดเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณคุณแม่บึง คุณพ่อฟอง บุญมาทันที่เป็นผู้ให้วิชาความรู้ ความคิด
และแนวทางในทุกๆเรื่องจนงานรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบคุณคุณแม่บึง คุณพ่อฟอง (บัณฑิตขันธ์) บุญมาทันที่เป็นผู้ให้วิชาความรู้
ความคิด และแนวทางในทุกๆเรื่องจนงานรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ดร.แขก บุญมาทัน

ผู้วิจัย

2559

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ภาพเก่าเล่าเรื่อง : งานแต่งงานคนดง	4
การสู่ขอ	4
การเตรียมงาน	6
การเตรียมขันหมาก	7
การแห่ขันหมาก	9
การกั้นประตู	9
การรับขันหมาก	10
พิธีสู่ขอและพิธีนับสินสอด	11
พิธีสวมแหวนหมั้น	11
พิธีรับไหว้	11
พิธีสงฆ์	12
พิธีหลั่งน้ำพระพุทธมนต์และประสาธพร	12
พิธีส่งตัวเข้าหอ พิธีร่วมเรียงเคียงหมอน หรือพิธีปูที่นอน	13
การส่งตัว	14
เกร็ดความเชื่อในพิธีการแต่งงาน	15
สรุปขั้นตอนการแต่งงาน	15
ภาพเก่าเล่าเรื่อง : การแต่งงานของคนดง	17

ภาพเก่าเล่าเรื่อง : การแต่งงานของคนดง

ภาพเก่าเล่าเรื่อง : การแต่งงานของคนดง เป็นเรื่องราวที่สะท้อนให้เห็นถึงประเพณีการแต่งงานของคนดงมูลเหล็กหรือการตกลงปลงใจที่จะอยู่ร่วมกันของหญิงและชายคู่หนึ่งโดยให้ญาติๆและผู้อื่นร่วมเป็นสักขีพยาน

คนดงมูลเหล็กนิยมจัดงานแต่งงานที่บ้านเจ้าสาวหรือบ้านฝ่ายหญิง

เมื่อแต่งงานแล้ว ส่วนใหญ่ฝ่ายชายจะไปอยู่บ้านฝ่ายหญิง

การแต่งงานของคนดงมูลเหล็กในสมัยก่อนนิยมจัดงานแต่งงานกันเป็นเวลา 1-2 วันดังนี้

หากจัดงานแต่งงาน 2 วัน วันแรก จะเริ่มในตอนเย็น โดยเริ่มจากมีพิธีสงฆ์หรือสวดมนต์เย็น เมื่อเสร็จสิ้นกลางคืนจะมีงานเลี้ยง ซึ่งส่วนใหญ่จะมีการร้องรำทำเพลงหรือ อาจมีวงดนตรีประกอบ และวันที่ 2 เริ่มจากช่วงเช้า จะเป็นพิธีแห่ขันหมากโดยเจ้าบ่าว จะแห่ขันหมากไปยังบ้านเจ้าสาว เพื่อไปผูกข้อต่อแขนหรือแต่งงานที่บ้านเจ้าสาว เมื่อเจ้าบ่าวมาถึงบ้านเจ้าสาวแล้วมีพิธีทางสงฆ์ก่อนที่จะผูกข้อต่อแขน ซึ่งถือว่าเสร็จพิธีแต่งงาน

หากจัดวันเดียวก็เป็นการเริ่มต้นแห่ขันหมากไปบ้านเจ้าสาวเหมือนกับวันที่ 2 ของการจัด 2 วัน

อย่างไรก็ตามก่อนที่จะจัดงานเพียงวันหรือสองวันนี้ก็เล่นเอาเจ้าภาพทั้งฝ่ายหญิงและฝ่ายชายเหน็ดเหนื่อยจากการเตรียมงาน พิธีการ ต้อนรับแขก และเก็บข้าวของหลังเสร็จงาน

การแต่งงานของคนดงมูลเหล็กนั้นมีพิธีการเล็กน้อยๆ หรือรายละเอียดแตกต่างกันบ้างตามความสะดวกของคู่บ่าวสาวและญาติของทั้ง 2 ฝ่าย หากแต่มีพิธีหลักๆ ที่คล้ายกัน ดังนี้

การสู่ขอ

ฝ่ายชายเป็นผู้ส่งญาติผู้ใหญ่มาเจรจาสู่ขอฝ่ายหญิง เมื่อผู้ใหญ่ทางฝ่ายชายให้คนยกเครื่องขันหมากหมั้นลงจัดวางเรียบร้อยแล้ว จึงเจรจากับผู้ใหญ่ของฝ่ายหญิง แจกแจงว่าของที่นำมาหมั้นมีอะไรบ้าง พอให้ผู้ใหญ่ฝ่ายหญิงเปิดดูข้าวของว่าถูกต้องครบถ้วนแล้ว ค่อยให้คนของฝ่ายตัวเองยกของทั้งหมดเข้าไปเก็บตามตัวเจ้าสาวออกมารับหมั้น หลังจากนั้นจึงส่งภาชนะลาดขันทั้งหลายเหล่านั้น

ออกมาคืน ซึ่งส่วนใหญ่ครอบครัวฝ่ายหญิงมักเตรียมของขวัญเล็กน้อยมีมูลค่าต่างกันไปตามสถานะผู้รับไว้ให้ขบวนของฝ่ายชายครบทุกคนด้วย นอกจากนี้ในสมัยก่อนบ้านฝ่ายหญิงอาจต้องเตรียมพานใส่หมากพลูไว้ต้อนรับผู้ใหญ่ฝ่ายชายด้วย แต่เดี๋ยวนี้ไม่ค่อยมีใครกินหมาก ก็จะละไว้ไม่ต้องจัดเตรียม

พิธีหมั้นมีบางกรณีที่ทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องต้องกัน ว่าจัดรวบเสียวันเดียวกับงานแต่งงานก็ได้ โดยยกขบวนทั้งของหมั้นของแต่งในคราวเดียวเพื่อความสะดวกสำหรับกรณีที่ไม่ว่างครีตอาจจะไม่มีหมากพลูของหมั้นชั้นเถาอะไรเลยก็ได้แต่ฝ่ายชายจะเป็นคนจัดเตรียมมาไว้กับตัว หรือญาติที่สนิทเพื่อสะดวกในการหยิบใช้งาน

การหาฤกษ์ หนุ่มสาวที่รักใคร่ชอบพอกันจนกระทั่งตัดสินใจเข้าสู่พิธีแต่งงาน จำเป็นจะต้องหาฤกษ์ยามเพื่อเป็นสิริมงคลแก่คู่บ่าวสาว ดังนั้นญาติผู้ใหญ่ของทั้งสองฝ่ายจะต้องเอา วัน เดือน ปีเกิดของทั้งฝ่ายชายและหญิงไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางดวงชะตา หรือโหร หรือหมอดู ดูว่ามีดวงชะตาเหมาะสมกันหรือไม่ อยู่ด้วยกันแล้วจะเจริญรุ่งเรืองหรือเสื่อมโทรม เมื่อเห็นว่าเป็นคู่ที่ไปกันได้หรือมีความเหมาะสมกันก็จะหาฤกษ์ที่จะให้คู่บ่าวสาวอยู่ด้วยกันอย่างเจริญรุ่งเรืองตลอดไป โดยหาฤกษ์วันเวลาที่ยกขันหมาก ฤกษ์หมั้น ฤกษ์รดน้ำสังข์ และส่งตัวคู่บ่าวสาวไว้เรียบร้อยแล้ว เพื่อสะดวกในการดำเนินงานตามพิธีการ และเป็นสิริมงคลแก่คู่บ่าวสาว เพื่อให้ครองคู่กันตลอดชีวิต ถือไม้เท้ายอดทองตะบองยอดเพชร ส่วนมากมักจะแต่งงานในเดือนคู่ เพื่อจะได้อยู่คู่เคียงกันตลอดไปนั่นเอง ยกเว้นเดือน 12 จะไม่นิยมแต่งงานกันในเดือนนี้ เพราะเป็นเดือนที่สุนัขมันติดสัดกัน และถ้าเป็นข้างขึ้นถือว่าดีกว่าข้างแรมเพื่อให้ชีวิตจะได้เจริญรุ่งเรืองสว่างไสว แต่บางทีก็จะแต่งงานกันในเดือน 9 ถือเคล็ดถึงความก้าวหน้า และเดือนที่นิยมแต่งงานกันมากที่สุดก็คือเดือน 6 เพราะเริ่มเข้าสู่ฤดูฝน อาจเป็นเพราะบรรยากาศช่วยเป็นใจมากกว่าในฤดูอื่น และเป็นต้นฤดูทำการเพาะปลูกของคนไทย ซึ่งหนุ่มสาวจะได้เริ่มต้นชีวิตใหม่โดยการสร้างฐานะร่วมกัน นอกจากนั้นแล้วยังไม่นิยมแต่งงานในช่วงเข้าพรรษา เนื่องจากมีความเชื่อว่าอาจจะทำให้พระที่บวชเฝ้าพรรษามีความร้อนรุ่ม กลัวว่าแฟนสาวจะแต่งงานหนี จึงพยายามไม่ให้มีงานแต่งงานในช่วงเข้าพรรษา เพื่อว่าพระที่ลาแฟนสาวไปบวชจะได้มีความสุขสบายในร่มผ้าเหลืองหรือไม่ต้องมีความห่วงกังวลว่าแฟนสาวจะหนีไปแต่งงาน

การเตรียมงาน

ในการเตรียมงานของคนดงมูลเหล็กนั้น ในสมัยก่อนใช้ระยะเวลายาวนาน ทั้งนี้อาจเริ่มเตรียมตั้งแต่การหมั้นกันก่อน ซึ่งกินระยะเวลา เป็นปี หรืออาจมี เวลานานหรือไม่นานก็ได้แล้วแต่กรณี แต่หากมีเวลาในการเตรียมงานแต่งงานนาน งานก็จะมีคุณสมบัติมากกว่ามีเวลาเตรียมงานน้อย อย่างไรก็ตามการเตรียม งานยังขึ้นอยู่กับฐานะของทั้งสองฝ่าย คือ ฝ่ายเจ้าบ่าวและฝ่ายเจ้าสาวเป็นสำคัญ หรือถ้าเป็นที่มีฐานะดีก็มีการเตรียมนานเพราะทุกสิ่งทุกอย่างที่ใช้ในงานนั้น ญาติๆ หรือชาวบ้านมาช่วยกันทำเองทั้งสิ้น

การเตรียมงานที่ใช้เวลานานกว่าอย่างอื่นก็เห็นจะเป็นการเตรียมการ์ด เชิญแขกที่จะมาในงาน

งานที่คนดงมูลเหล็กมีการ์ดเชิญ คือ งานแต่งงานและงานบวช ส่วนงานอื่นๆ มักบอกปากเปล่า หรือเดินบอกกันเอง แต่หากงานแต่งงานบางบ้านที่ไม่จัดงาน ใหญ่โตหรือมีพิธีมากนักก็อาจไม่ต้องมีการ์ดเชิญก็ได้ ขึ้นอยู่กับความสะดวกของ เจ้าภาพ

คนดงมูลเหล็กจะไปพิมพ์การ์ดเชิญที่ในเมือง (ในเมือง คือ ในตัวอำเภอ เมือง จังหวัดเพชรบูรณ์) ส่วนใหญ่เจ้าภาพก็เตรียมซื้อญาติฝ่ายเจ้าบ่าวและ เจ้าสาว ชื่อเจ้าบ่าวและเจ้าสาว กำหนดการและสถานที่ไปให้โรงพิมพ์ ซึ่งโรง พิมพ์จะเป็นคนออกแบบให้ ดังนั้นการแต่งงานแต่งงานจึงมีลักษณะคล้ายๆ กันทั้ง หมู่บ้าน จนมาระยะหลังๆ ที่ทางฝ่ายเจ้าภาพสามารถออกแบบเองได้ การ์ดงาน แต่งงานจึงเริ่มมีลักษณะ สี และขนาดที่แตกต่างกันไปตามความต้องการของเจ้าภาพ ซึ่งราคาก็แตกต่างกันด้วย

เมื่อจัดการพิมพ์การ์ดแต่งงานเป็นที่เรียบร้อยแล้วเจ้าบ่าวและ/หรือ เจ้าสาว และพ่อแม่หรือญาติฝ่ายเจ้าบ่าวและเจ้าสาวจึงเดินเท้าจะรอบหมู่บ้าน เพื่อเชิญแขกให้มาร่วมงานด้วยตัวเอง บอกครั้งอาจฝากคนใกล้เคียงไว้ให้ในกรณี ที่ไปหาแล้วไม่เจอ

หากแต่เมื่อไปในสมัยโบราณแล้ว คนดงมูลเหล็กนั้นเมื่อมีงานบวชหรือ งานแต่งงานไม่ใช้การ์ดเชิญ โดยเฉพาะในงานแต่งงานนั้นทั้งที่เจ้าบ่าวและว่าที่ เจ้าสาวจะทำวดยหมากไปบอกกล่าวหรือเชิญผู้ที่มาในงานด้วยตนเอง

สิ่งที่สำคัญที่สุดในการเตรียมงานสำหรับงานแต่งงานคือ ที่นอน หมอน มุ้ง สำหรับคู่บ่าวสาว ในสมัยก่อนฝ่ายเจ้าสาวจะลงมือทำที่นอนหมอนด้วยตนเอง

โดยเริ่มตั้งแต่ การหาซื้อนุ่น (จากฝักजूແກ່ຈັດ) หรือฝ้าย (จากต้นฝ้าย) จากนั้นนำมาหีบเอาเมล็ดออก และนำมาตีในมุ้ง เมื่อนุ่นหรือฝ้ายฟูแล้วก็จัดเก็บไว้ในถุงพลาสติกใบใหญ่ เพื่อนำมาทำฟูก (ที่นอน) และหมอนต่อไป

เมื่อเตรียมนุ่นหรือฝ้ายแล้วก็มาทำการเย็บผ้าให้เป็นที่นอน โดยจะเย็บเป็นที่นอนติดกันทั้งหัว เมื่อขึ้นรูปที่นอนได้แล้วจึงนำนุ่นหรือฝ้ายที่เตรียมไว้มายัดใส่ที่นอนจนเต็มและตึงดีแล้ว จึงทำการเย็บตรึงนุ่นหรือฝ้ายให้อยู่ตัว/คงที่อีกครั้งหนึ่ง และเย็บปิดช่องว่างที่ใส่นุ่นและฝ้ายนั้นก็เป็นอันทำที่นอนเสร็จสมบูรณ์ ส่วนการทำหมอนก็มีการทำเหมือนกับทำที่นอนนั่นเอง หากแต่ในระยะต่อมาอาจซื้อ หรือใช้ของเดิมเพื่อความประหยัด

การเตรียมงานที่ถือว่าใช้เวลาอีกอย่างคือ การลงเหล้า หรือการทำเหล้าขาวหรือน้ำขาวเพื่อให้เลี้ยงในงาน

ถัดมาก็เห็นจะเป็นการเตรียมแป้งหรือหมักแป้งขนมจีน หาปลาและวัสดุที่จะใช้กอบอาหารต่างๆ โดยเฉพาะการทำน้ำยาขนมจีน ซึ่งส่วนใหญ่จะใช้ปลาช่อนขนาดเชื่องชังไว้ในโอ่งเพื่อเตรียมทำขนมจีนน้ำยาเลี้ยงคนในงาน

เมื่อใกล้เวลางาน สิ่งที่ต้องเตรียมคือ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในพิธี เช่น วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในพิธีพระ พิธีรดน้ำสังข์ นอกจากนั้นยังต้องเตรียมหาวัสดุที่จะนำมาใช้ประกอบอาหาร เช่น พริก กระเทียม หอม ขิง ข่า ตะไคร้ แตงกวา มะเขือ ข้าวสาร ทั้งข้าวเหนียวข้าวเจ้า หมู (ซื้อมาเป็นๆ ผูกไว้ข้างๆบ้านเพื่อฆ่าและนำมาใช้ทำอาหาร) ถ่าน ฟืน สำหรับหุงหาอาหาร เป็นต้น อุปกรณ์ที่ใช้เกี่ยวกับการเลี้ยงแขกที่มาในงาน เช่น หม้อ ถ้วย ชาม ช้อน แก้วน้ำ ถาด กระโถน เสื่อ มีตขนาดต่างๆ เขียง เป็นต้น เพื่อเตรียมไว้ทั้งประกอบอาหารและใช้ในการเลี้ยงดูบุสือคนที่มาในงานตลอดทั้งงาน

การเตรียมขันหมาก

ขันหมากเป็นสิ่งจำเป็นในพิธีการแต่งงาน ซึ่งฝ่ายชายจะต้องเตรียมมา โดยจัดเป็นขบวนขันหมากบริเวณใกล้ๆกับบ้านเจ้าสาว หรือฝ่ายหญิง และแห่มาบ้านฝ่ายหญิงในวันพิธีที่จัดงานในช่วงเช้า การแห่ขันหมากขึ้นอยู่กับฤกษ์ว่าจะเป็นเวลาใดหรืออาจจะใช้ฤกษ์สะดวก ซึ่งปัจจุบันจะไม่เคร่งครัดนัก ขันหมากที่ฝ่ายชายจะเตรียมมาแห่ขันหมากนั้น ประกอบด้วย

1. ชั้นหมากเอก จะมีชั้นใส่หมากพลู ชั้นใส่เงินทองหรือสินสอด และชั้นใส่สิ่งของอันเป็นมงคล เช่น ถั่ว งา ข้าวเปลือก ใบเงิน ใบทอง ดอกรัก ดอกบานไม่รู้โรย ดอกดาวเรือง ดอกกุหลาบ ฯลฯ ส่วนใหญ่จะดูความหมายที่เป็นมงคล และนิยมจัดเป็นคู่ จะทำให้ดูสวยงามและเป็นมงคลโดยถือเคล็ดจากคำว่า “คู่” นั้นเอง ชั้นใส่สินสอดจะแยกเป็น 2 ชั้น คือชั้นใส่เงิน ซึ่งจะมีเงินค่าน้ำนม กับชั้นใส่ทองหรือสร้อยกำไล และแหวนหมั้น จะผ้าห่อไว้ รวมกับชั้นใส่หมากพลู และชั้นใส่สิ่งของอันเป็นมงคล จะเป็นทั้งหมด 4 ชั้น

2. ชั้นหมากโท ได้แก่ พวกของที่ใช้เป็นอาหารและขนม รวมทั้งบริวารชั้นหมากอื่น ๆ เช่น เหล้า ต้มกล้วย ต้มอ้อย นิยมจัดเป็นคู่ ๆ เช่นเดียวกัน

ชั้นหมากงานแต่งงานคล้ายกันกับชั้นหมากหมั้น เพียงแต่มีเครื่องประกอบเยอะกว่า มีการจัดหมวดหมู่ต่างออกไป คือต้องจัดแยกเป็นชั้นหมากเอก และชั้นหมากโท ซึ่งฝ่ายเจ้าบ่าวจะทำหน้าที่ยกไป เพื่อมอบให้กับครอบครัวของฝ่ายเจ้าสาว ชั้นหมากเอก ประกอบด้วยชั้นหมากบรรจุหมากพลู หรืออาจจัดแยกเป็นหมากหนึ่งชั้นและพลูอีกหนึ่งชั้นก็ได้ จากนั้นต้องมีชั้นเงินสินสอดตามจำนวนที่ได้ตกลงกันไว้ โดยมีถุงเล็ก ถุงน้อยใส่ถั่ว งา ข้าวเปลือก ข้าวตอกใส่มาในชั้นนี้ด้วย หรือบางบ้านจัดแยกกัน คือจัดเงินสินสอดใส่ห่อผ้าลงในชั้นหนึ่ง แล้วจัดถุงข้าวและถั่วลงชั้นอีกใบหนึ่ง แต่ไม่ว่าจะอย่างไรสิ่งสำคัญคือ ต้องตกแต่งให้เรียบร้อยสวยงาม เช่นประดับด้วยมาลัยดอกรักบานไม่รู้โรย ใบทองประดิษฐ์ และมีผ้าคลุมไว้ทุกชั้นเพื่อความเหมาะสม และต้องจัดให้ชั้นบรรจุหมากพลูมีขนาดใหญ่กว่าชั้นอื่นๆ ด้วย นอกจากนี้ ชั้นหมากเอกยังประกอบด้วยพานผ้าไหว้และเครื่องคาวหวาน จัดไว้เป็นจำนวนเลขคู่ตามเคย พานไหว้ ได้แก่ พานใส่ผ้าสำหรับไหว้ผู้ใหญ่ฝ่ายหญิง โดยมากจัด 3 สำหรับ สำหรับแรกเป็นผ้าขาวสำหรับนุ่ง 1 ผืนและหม่ม 1 ผืน เทียนและธูปหอม ดอกไม้อีกกระถาง อันนี้สำหรับเซ่นไหว้ผีปู่ย่าตายาย ส่วนอีก 2 สำหรับใช้ไหว้พ่อและแม่เจ้าสาว ไม่ต้องมีธูปเทียนและดอกไม้ กรณีที่ปู่ย่าตายายยังมีชีวิตอยู่ ก็ไม่ต้องจัดพานผ้าไหว้เช่นบรรพบุรุษ หรือผ้าไหว้สำหรับพ่อตาแม่ยายแทนที่จะใช้ผ้าเป็นผืนอาจเปลี่ยนเป็นเสื้อผ้าที่ท่านจะนำไปใช้งานได้จริง เครื่องคาวหวานในเครื่องชั้นหมากเอก มีไว้เพื่อเซ่นไหว้ผีปู่ย่าตายายหรือผีบ้านผีเรือนของบ้านเจ้าสาว โดยให้จัดไว้ 4 ชุดชุดแรกจะใส่เหล้า 1 ขวด สองไก่ย่าง 1 ตัว สามใส่ขนมจิ้นน้ำยาและห่อหมกปลาสี่เป็นมะพร้าวอ่อน ส้ม กล้วย

รวมกับขนมหวานชนิดอื่นๆ ซึ่งทั้งหมดนี้สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความต้องการ/ สะดวกของผู้จัด ส่วนภาชนะนั้นอาจเป็นพานหรือถาดก็ได้เช่นกัน แต่ขอให้เตรียมผ้าสวยๆ ไว้คลุมปิดให้เรียบร้อยเป็นพอ

ชั้นหมากโท เป็นเครื่องของประเภทขนมและผลไม้ บรรจุมาในชั้นหรือภาชนะอื่น เช่นถาดหรือ พาน ชนิดของขนมและผลไม้ไม่จำกัด แต่ส่วนมากมักใช้ชนิดที่นิยมในงานมงคลมีกล้วย ส้ม มะพร้าวอ่อน ขนมชั้น ฝอยทอง ข้าวเหนียวแก้ว กะละแม จัดเป็นคู่ทั้งจำนวนชั้นขนม จำนวนภาชนะที่บรรจุ แล้วตกแต่งให้สวยงามทุกชั้นหรือทุกถาด

การแห่ชั้นหมาก

ลำดับขั้นก่อนหลังการจัดขบวนนั้น ต้องเริ่มต้นด้วยเจ้าแม่ของฝ่ายเจ้าบ่าว ตามมาด้วยคนยกชั้นหมากเอก ซึ่งต้องเรียงตามลำดับคือ คนยกชั้นหมากพลู ชั้นเงินสินสอด ชั้นผ้าไหว้ และเตียบ หลังจากนั้นถึงต่อท้ายด้วยคนยกชั้นหมากโท อีกที ที่เห็นกันบ่อยๆ จนแทบจะกลายเป็นสัญลักษณ์ของขบวนชั้นหมาก คือวงกลองยาวที่ตีฆ้องร้องรำนำหน้าขบวนกันมา สิ่งที่จะช่วยสร้างสีสันอีกอย่างได้แก่การตกแต่งหน้าขบวน ซึ่งนิยมใช้ต้นอ้อย 1 คู่ ถือเป็นการเอาเคล็ดเรื่องความหวาน ต้นกล้วย 1 คู่แทน หมายถึงการมีลูกหลานมากมายส่วนใหญ่แล้วผู้ทำหน้าที่ยกข้าวของเครื่อง ชั้นหมากเอกมักใช้ผู้หญิง ส่วนชั้นหมากโทจะเป็นชายหรือหญิงทำหน้าที่ยกก็ได้

ขบวนจะเริ่มด้วยการให้ร้องรับกัน 3 ครั้ง เพื่อเป็นการให้สัญญาณว่าชั้นหมากพร้อมแล้วที่จะเคลื่อนขบวน แล้วกลองยาวจะทำหน้าที่บรรเลงรับต่ออย่างครั้นเครง เมื่อขบวนเดินทางมาถึงบ้านของฝ่ายเจ้าสาว หรือสถานที่จัดงาน ขบวนชั้นหมากจะให้ร้องรับกัน 3 ครั้ง อีกทีหนึ่ง เพื่อเป็นการบอกกับฝ่ายเจ้าสาว ว่าขบวนชั้นหมากได้เดินทางมาถึงแล้ว

การกันประตู

ในวันแต่ง เจ้าบ่าวและพร้อมขบวนชั้นหมากจะไปถึงบ้านเจ้าสาว เมื่อไปถึงจะพบกับการกันประตูตามประเพณี โดยฝ่ายหญิงจะจัดญาติ ลูกหลาน หรือเพื่อนเจ้าสาว มากั้นเป็นด่านประตู 4 ด่าน มีประตูเงิน ประตูทองอย่างละคู่ หรือจะใช้เพียง 3 คือ ประตูนาถ ประตูเงิน และประตูทอง โดยใช้เข็มขัดเงินและ

สายสร้อยทองคำกัน จะมีผู้กล่าวนำชักถามกันตามประเพณี จึงจะปล่อยเจ้าบ่าว และขบวนขันหมากให้ผ่านด่านประตูเข้าไป สุดท้ายก่อนจะเข้าไปในบ้านหรือขึ้นบันไดบ้านก็จะมีเด็ก 2 คนที่ฝ่ายหญิงจัดไว้ให้พรมน้ำที่เท้าเจ้าบ่าว แล้วเจ้าบ่าว จะต้องจ่ายเงินให้ด่านประตูทุกด่านจนกระทั่งถึงการพรมน้ำที่เท้าหรือล้างเท้าให้เจ้าบ่าวเป็นอันเสร็จพิธีขบวนแห่ขันหมาก เมื่อเข้าไปในบ้านเจ้าสาวก็จะมี การรับขันหมากตามประเพณี ฝ่ายเจ้าสาวจะต้องจ่ายให้คนที่อุ้มขันหมากเอก และขันหมากโทด้วย แต่เน้นให้เงินขันหมากเอกมากกว่า

การกั้นประตู คือการขวางทางขบวนขันหมากฝ่ายเจ้าบ่าวไว้เมื่อเคลื่อนเข้ามาในเขตบ้านเจ้าสาว โดยใช้คนสองคนถือสิ่งของที่มีลักษณะยาวออกก้างกันไว้หากไม่มอบของกำนัลให้ ก็จะไม่ยอมให้ผ่านเข้าไปได้ การกั้นประตูจะต้องทำ โดยญาติพี่น้องหรือลูกหลานในครอบครัวเจ้าสาว ส่วนใหญ่มักทำกัน 2-3 ครั้ง โดยครั้งแรกใช้ผ้าก้างกันไว้ เรียกว่าประตูชัย ประตูที่สองใช้ผืนแพร เรียกว่า ประตูเงิน สุดท้ายกันด้วยสายสร้อยทอง เรียกว่า ประตูทองในแต่ละประตู เจ้าบ่าวของเจ้าสาวจะต้องเจรจาเพื่อมอบของขวัญ (ส่วนมากนิยมใช้ซองใส่เงิน) ก่อนจะผ่านประตูไปได้ ซึ่งมูลค่าของขวัญมักจะต้องสูงขึ้นตามลำดับด้วย

การรับขันหมาก

เมื่อขบวนขันหมากผ่านเข้ามาจนถึงตัวบ้านและผ่านการล้างเท้าเสร็จสิ้นแล้ว ฝ่ายเจ้าสาวจะออกมารับเจ้าบ่าวโดยงุมมือเจ้าบ่าวขึ้นบันไดบ้านเพื่อเป็นการรับขันหมากและเชิญให้เข้าไปข้างใน

ในระหว่างนี้จะมีกิจกรรมที่สนุกสนาน กล่าวคือ ญาติฝ่ายเจ้าสาวจะส่งตัวเจ้าสาวปลอมลงมาเพื่อล่อใจเจ้าบ่าว อาจส่งสาว ๆ คนอื่นมาล่อใจเจ้าบ่าว 2-3 คน และมีการเจรจาต่อรองขอเหล้า ขอมือเงินเพื่อให้เจ้าสาวออกมารับขึ้นบ้าน เมื่อเล่นสนุกจนเป็นที่พอใจแล้ว ญาติฝ่ายเจ้าสาว จึงปล่อยตัวเจ้าสาวออกมาต้อนรับเจ้าบ่าวและขบวนขันหมากขึ้นบนบ้าน

เมื่อผู้ใหญ่ฝ่ายเจ้าสาวออกมาต้อนรับพูดคุย และรับรู้เรื่องของในขบวน ก็รับข้าวของเหล่านั้นไว้ และทำการเปิดผ้าที่ปิดพานและถาดออก ผู้ใหญ่ฝ่ายเจ้าสาวจะนับสินสอดเมื่อเห็นว่าครบถ้วนแล้ว ก็ต่อยด้วยการให้เจ้าสาวกราบผู้ใหญ่ของทั้งสองฝ่าย แล้วจัดการเลี้ยงอาหารแขกที่มาร่วมงาน ซึ่งการเตรียมอาหาร

เป็นหน้าที่ของฝ่ายเจ้าสาว จากนั้นแจกของขวัญหรือซองเงินให้คนยกขันหมากมาในขบวน (รวมทั้งให้ตัวเถ้าแก่ฝ่ายชายด้วย)

พิธีสู่ขอและพิธีนับสินสอด

เมื่อฝ่ายเจ้าสาวรับขบวนขันหมากเสร็จเรียบร้อยแล้ว พิธีการต่อไปก็คือการนำของจากขบวนขันหมากมาจัดวางเรียงกัน จากนั้นเฒ่าแก่ฝ่ายชายจะเริ่มการเจรจาสู่ขอ เมื่อตกลงยินยอมยกลูกสาวให้ ผู้ใหญ่ฝ่ายเจ้าสาวจะนำพานสินสอดออกมาเปิด เพื่อเข้าสู่พิธีนับสินสอด และจัดวางอยู่บนผ้าแดงหรือผ้าเงินผ้าทอง แล้วทำที่เป็นตรวนนับตามธรรมเนียม ซึ่งตามประเพณีโบราณให้ใส่เงินจำนวนไว้เล็กน้อย เพื่อเป็นเคล็ดว่าคู่บ่าวสาวอยู่ด้วยต่อไปเรื่อย ๆ จะมีเงินทองงอกเงยทั้งนี้ หลังจากนับสินสอดเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้ใหญ่ทั้งสองฝ่ายจะช่วยกันโปรยถั่ว งา ข้าวเปลือก ข้าวตอก ดอกไม้ ใบเงิน ใบทอง ที่บรรจุมาในพานขันหมากเอกลงบนสินสอด ต่อมาแม่ของเจ้าสาวจะห่อสินสอดด้วยผ้า แล้วแบกขึ้นไว้บนบ่าตามประเพณี

พิธีสวมแหวนหมั้น

หลังจากที่ได้นับสินสอดกันไปเป็นที่เรียบร้อยแล้ว เมื่อถึงเวลาฤกษ์อันเป็นมงคลตามที่กำหนด ฝ่ายเจ้าบ่าวจะทำการสวมแหวนหมั้นให้ฝ่ายเจ้าสาว จากนั้นฝ่ายหญิงไหว้พร้อมกับสวมแหวนแลกกับฝ่ายชาย เมื่อสวมแหวนเสร็จมักจะมี การถ่ายรูปกันเป็นที่ระลึก และรอเวลาที่จะประกอบพิธีสำคัญต่อไป

พิธีรับไหว้

หลังเสร็จพิธีหลั่งน้ำพระพุทธมนต์และประสาธพรจะเป็น พิธีรับไหว้ หรือ พิธีไหว้ผู้ใหญ่ เพื่อเป็นการฝากเนื้อฝากตัวของคู่บ่าวสาว การไหว้พ่อแม่หรือญาติผู้ใหญ่ นั้น คู่บ่าวสาวต้องก้มกราบ 3 ครั้ง ส่วนญาติคนอื่นให้กราบครั้งเดียวโดยไม่ต้องแบมือ เมื่อก้มกราบแล้วจึงส่งพานธูปเทียนให้ผู้ใหญ่ ท่านจะรับไหว้และผูกสายสิญจน์ที่ข้อมือคู่บ่าวสาว พร้อมกับให้พรและใส่ซองเงิน หรือซองมีค่าอย่างอื่นลงบนพานให้ไว้เป็นเงินทุนในการสร้างครอบครัว

พิธีสงฆ์

พิธีการแรกเพื่อสร้างความเป็นสิริมงคลในงานแต่งงานของคู่บ่าวสาวที่ถือปฏิบัติกันมาอย่างยาวนานเพื่อจะอำนวยอวยพรให้คู่บ่าวสาวอยู่กันอย่างมีความสุข และเมื่อเสร็จพิธีสงฆ์แล้วลำดับต่อไป คือ พิธีการแห่ขบวนขันหมากหรืออีกหนึ่งทางเลือกที่นิยมทำกันมากในปัจจุบัน คือ ทำหลังจากประกอบพิธียกขันหมากสู่ขอ และประกอบพิธีหมั้นจนเสร็จแล้วจึงค่อยประกอบพิธีสงฆ์ก็ได้เช่นกัน

สำหรับการประกอบพิธีกรรมทางสงฆ์มีขั้นตอน ได้แก่ เมื่อพระสงฆ์มาถึงและนั่งที่อาสน์แล้ว คู่บ่าวสาวจะจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย อาราธนาศีล และรับศีล 5 จากนั้นพระสงฆ์ จะเจริญสูตรคาถาอันเป็นมงคล พร้อมทำน้ามนต์สำหรับใช้ในพิธี แล้วต่อด้วยการตักบาตร ในกรณีเริ่มพิธีสงฆ์ในช่วงเช้าแล้วต่อด้วยการถวายสังฆทาน หรือหากเป็นช่วงสายจะถวายสังฆทานแล้วจึงถวายภัตตาหารเพลหรืออาจจัดเป็นปันโตอาหารถวาย พร้อมดอกไม้ ธูป เทียน ปัจจัย เครื่องไทยธรรม หลังจากนั้นพระสงฆ์จะเจริญชัยมงคลคาถา พร้อมประพรมน้ามนต์ให้เพิ่มความเป็นสิริมงคลจึงเป็นอันเสร็จพิธีสงฆ์

พิธีหลั่งน้ำพระพุทธมนต์และประสาทพร

สำหรับการทำพิธีหลั่งน้ำพระพุทธมนต์และประสาทพร เริ่มจากบ่าวสาวจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย จากนั้นไปนั่งที่ตั่งเพื่อทำพิธีรดน้ำสังข์ ซึ่งเจ้าสาวต้องนั่งซ้ายของเจ้าบ่าวเสมอ ประธานในพิธีคือองพวงมาลัย สวมมงคลแฝดบนศีรษะของบ่าวสาว พร้อมกับเจิมที่หน้าผากมงคลแฝด และแปะเจิมที่นำมาใช้นั้นเป็นของที่ได้ผ่านพิธีมงคลมาเรียบร้อยแล้ว จากนั้น ประธานหลั่งน้ำอวยพรให้บ่าวสาว ตามด้วยพ่อแม่ ญาติผู้ใหญ่ ผู้ร่วมงานที่เป็นผู้ใหญ่ และเชิญแขกอื่นๆ เข้ารดน้ำตามลำดับความอาวุโส

พิธีรดน้ำนี้จะทำพิธีรดน้ำในตอนเช้าหลังจากทำพิธีทางศาสนาแล้วพิธีรดน้ำจะต้องมีโต๊ะหมู่บูชาเพื่อความเป็นสิริมงคล ปกติจะอยู่ทางขวาของเจ้าบ่าว เมื่อถึงฤกษ์ที่กำหนด คู่บ่าวสาวจะเข้าไปในห้องพิธีพร้อมเพื่อนเจ้าบ่าวเจ้าสาวฝ่ายละ 2 คน จะมีญาติผู้ใหญ่ของฝ่ายเจ้าสาวนำคู่บ่าวสาวไปจุดเทียนชัย ปักธูปและกราบพระที่โต๊ะหมู่บูชา แล้วญาติผู้ใหญ่ก็จะพาคู่บ่าวสาวไปนั่งบนตั่งที่จัดไว้ วางแขนลงบนหมอน ยืนมือออกไปพนมตรงชั้นรองน้ำโดยหญิงนั่งทางซ้าย ชายนั่ง

ทางขวา ต่อจากนั้นจะให้ประธานในพิธีสวมพวงมาลัย สวมมงคลแฝดลงบน ศีรษะของคู่บ่าวสาว เจิมหน้าผากของคู่บ่าวสาวแล้วหลั่งน้ำสังข์ รวมทั้งผูกแขน รับเชย สะใภ้กันเป็นที่สนุกสนาน ต่อจากนั้นจึงเชิญแขกผู้มีเกียรติคนอื่น ๆ รด น้ำตามลำดับอาวุโส และผูกข้อต่อแขน โดยการผูกแขนของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือ ทั้งผูกข้อต่อแขนทั้งฝ่ายติดกันในระหว่างที่รดน้ำ ผูกข้อต่อแขนก็มีการอวยพรให้ คู่แต่งงานมีความสุข เจริญรุ่งเรือง อยู่ด้วยกันจนแก่เฒ่า มีลูกมีหลานเต็มบ้าน เต็มเมือง เสร็จจากการรดน้ำสังข์แล้วเจ้าภาพจะปลดมงคลแฝดเอง หรือจะเชิญ ประธานหรือผู้อาวุโสคนใดปลดก็ได้แล้วมอบให้คู่บ่าวสาวเพื่อนำไปเก็บไว้บนหัว เติงนอนของตน หลังจากเสร็จพิธีรดน้ำสังข์หรือหลั่งน้ำพระพุทธรูปและ ประสาทพรแล้วก็มีการเลี้ยงฉลองพิธีแต่งงาน สำหรับญาติและแขกที่มาร่วมใน งานก็เสร็จพิธี แล้วรอฤกษ์ส่งตัวเจ้าสาวให้เจ้าบ่าว เพื่อให้ญาติผู้ใหญ่ที่เคารพนับ ถือพาเจ้าสาวส่งให้แก่เจ้าบ่าว พร้อมกับอบรมเจ้าสาวให้เคารพนับถือน้ำเกรง ซื่อสัตย์ต่อสามี และอบรมเจ้าบ่าวให้รักใคร่ เลี้ยงดูซื่อสัตย์ต่อภรรยา และปฏิบัติ ต่อภรรยาอย่างเหมาะสมกับหน้าที่ของสามีที่ดี แล้วเจ้าบ่าวเจ้าสาวจะกราบ ผู้ใหญ่ อาจจะมีพ่อแม่ของทั้งสองฝ่ายให้โอวาทต่อไป เจ้าบ่าวก็จะกราบพ่อแม่ ของทั้งสองฝ่าย ก็เสร็จพิธีทุกคนจะออกจากห้องหอให้เจ้าบ่าวเจ้าสาวอยู่กันตาม ลำพัง จะได้พักผ่อนเพราะเหนื่อยในงานพิธีมามากแล้ว

อาหารที่นิยมกันมาก ได้แก่ ขนมจีน เพราะเป็นเส้นยาวให้ความหมายถึง ชีวิตคู่ที่ยืดยาวนาน ส่วนขนมหวานงานแต่งงานนั้น นอกจากขนมเชื่อมมงคลต่างๆ แล้ว ยังมีขนมโบราณคือ ขนมกง ขนมชะมด และขนมสามเกลอที่มักใช้ในงาน แต่งงานอยู่เสมอ ทั้งสามชนิดทำจากแป้งหรือถั่วบด ปั่นและทอดในน้ำมัน

พิธีส่งตัวเข้าหอ พิธีร่วมเรียงเคียงหมอนหรือพิธีปูที่นอน

ถือเป็นพิธีสำคัญในช่วงสุดท้าย (สำหรับคู่ที่มีฤกษ์ยามในช่วงเช้า หรือคู่ ที่ถือฤกษ์สะดวกอยากทำพิธีให้เสร็จสิ้นในช่วงเวลาเดียวกัน) โดยผู้ใหญ่จะนำ เจ้าสาวมาส่งตัวเข้าหอ ซึ่งเจ้าบ่าวจะมารออยู่ที่ห้องหอก่อนแล้ว ส่วนสำคัญของ พิธีนี้จะอยู่ที่คู่ผู้ใหญ่ที่จะมาทำพิธีปูที่นอน ก่อนที่จะพาเจ้าบ่าวเข้ามาในห้องหอ แล้วเจิมหน้าผาก และนำตัวเจ้าสาวเข้ามา โดยที่เจ้าสาวจะต้องกราบพ่อแม่และ ญาติผู้ใหญ่ของตัวเองเพื่อเป็นการขอพร และเมื่อเจ้าสาวเข้ามาในห้องแล้ว แม่ เจ้าสาวต้องเป็นคนพามอบให้กับเจ้าบ่าว พร้อมพุดจาผากฝั่งให้ช่วยดูแลลูก

สาวด้วย จากนั้นจะกล่าวให้โอวาทเกี่ยวกับการใช้ชีวิตคู่ ในขั้นตอนนี้จะให้พ่อแม่เจ้าสาวเป็นผู้กล่าวหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายสามารถทำได้เช่นกัน

ส่วนพิธีร่วมเรียงเคียงหมอน หรือพิธีปูที่นอนนั้น จะเริ่มจากการจัดปูที่นอนในห้องหอ เพื่อความเป็นสิริมงคลแก่ชีวิตของคู่บ่าวสาวในอนาคต เนื่องจากพ่อแม่จะเชิญผู้ใหญ่คู่สามีภรรยาที่มีครอบครัวอบอุ่นสมบูรณ์ ไม่มีการทะเลาะเบาะแว้งกัน เป็นที่นับหน้าถือตาในสังคมมาช่วยปูที่นอนให้ เพื่อถือเคล็ดให้คู่บ่าวสาวจะได้มีชีวิตคู่ที่ดี โดยที่ผู้ใหญ่ที่ทำพิธีปูที่นอนนี้จะต้องอาบน้ำให้สะอาด แต่งตัวเรียบร้อย แล้วจึงเข้ามาในห้องหอ เพื่อจัดเรียงหมอน 2 ใบ แล้วปิดที่นอนพอเป็นพิธี จากนั้นจัดวางข้าวของประกอบพิธีลงบนที่นอน ได้แก่ หินบดยาหรือหินก้อนเส้า, พักเขี้ยว, แมวคราว (แมวตัวผู้ที่อายุมากแล้ว), พานใส่ถุงข้าวเปลือกงา ถั่วทองหรือถั่วเขียว และขันใส่น้ำฝนมาประกอบพิธีอีกด้วย ซึ่งถือเป็นอันประกอบพิธีแต่งงานช่วงเช้าเสร็จสิ้น จากนั้นจะเป็นการเลี้ยงอาหารแขกที่มาร่วมงาน

เรื่องของการเข้าหอโดยหลักๆ ว่าด้วยพิธี 2 อย่าง นั่นคือ การปูที่นอน และการส่งตัว เพื่อถือเคล็ดว่า บ่าวสาวจะได้มีชีวิตคู่ที่ดีเช่นเดียวกับผู้ใหญ่ที่เป็นแบบอย่าง

การปูที่นอน เป็นการจัดปูที่นอนในห้องหอคืนส่งตัวเพื่อความเป็นสิริมงคลแก่ชีวิตของคู่บ่าวสาวต่อไปในอนาคต การจัดสิ่งของลงบนที่นอนมีความหมายดังนี้ หินบดยาหรือหินก้อนเส้าซึ่งใช้ก่อไฟในครัว หมายถึงความหนักแน่น พักเขี้ยว หมายถึงความอยู่เย็นเป็นสุขแมวคราว (แมวตัวผู้ที่อายุมากแล้ว) หมายถึงการอยู่กับเหยาเฝ้ากับเรือนพานใส่ถุงข้าวเปลือก งา ถั่วทองหรือถั่วเขียว ซึ่งล้วนหมายถึงความเจริญงอกงาม และขันใส่น้ำฝน เป็นความเย็น ความสดชื่นชุ่มฉ่ำหรือบางแห่งอาจเพิ่มถุงใส่เงินด้วยในระหว่างจัดวางของ จะให้ศีลให้พร ไปด้วย จากนั้นผู้ใหญ่ทั้งคู่ก็จะนอนลงบนที่นอนนั้นฝ่ายหญิงนอนทางซ้าย ฝ่ายชายนอนทางขวา แล้วกล่าวถ้อยคำที่เป็นมงคลต่าง ๆ แก่ชีวิตคู่

การส่งตัว

แต่ตั้งแต่เดิมมาผู้ใหญ่จะนำเจ้าสาวเข้ามาส่งตัวในห้องหอซึ่งเจ้าบ่าวเข้ามาคอยอยู่ก่อนแล้ว การส่งตัวไม่มีอะไรซับซ้อน ส่วนสำคัญของพิธีอยู่ที่คู่ผู้ใหญ่ซึ่งทำพิธีปูที่นอนนั้นพาเจ้าบ่าวเข้ามาในห้องหอ เжимหน้าผากอวยพร จากนั้น

ค้อยนำเจ้าสาวเข้าห้องหอตามมา โดยเจ้าสาวต้องกราบพ่อแม่และญาติผู้ใหญ่ฝ่ายของตัวเอง เพื่อเป็นการขอพร เมื่อเจ้าสาวเข้ามา ในห้องหอแล้ว แม่เจ้าสาวต้องเป็นผู้พามามอบให้กับเจ้าบ่าว พร้อมพูดจาฝากฝังให้ช่วยดูแล จากนั้นจะกล่าวให้โอวาทเกี่ยวกับการใช้ชีวิตคู่ หรือให้ผู้ใหญ่ คู่เดิมซึ่งทำพิธีปูที่นอนเป็นผู้กล่าวแทนพ่อแม่ไปเลยก็มีซึ่งพอให้โอวาทจบ ก็ถือเป็นอันเสร็จพิธี

เกร็ดความเชื่อในพิธีการแต่งงาน

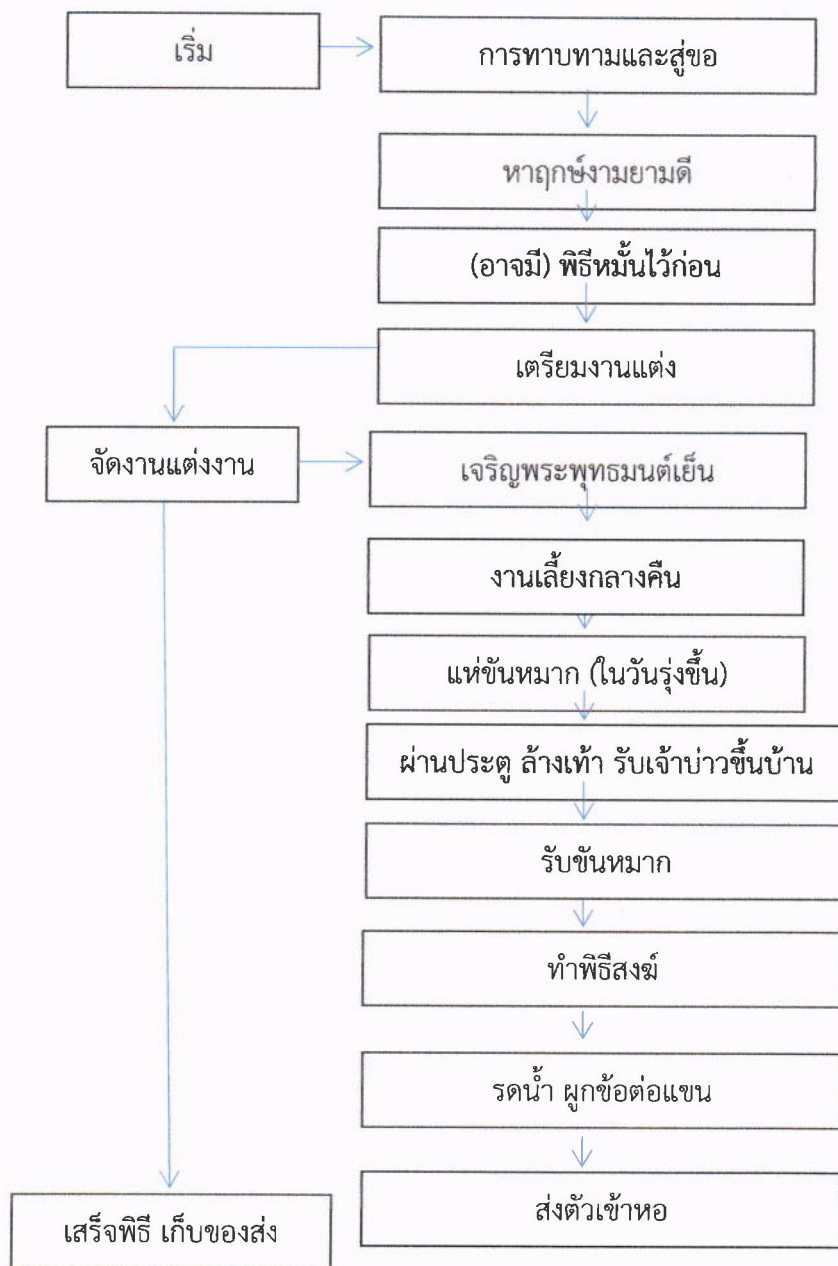
1. การตัดบาตรในพิธีสงฆ์ เชื่อว่าหากมือของฝ่ายใดวางอยู่บนหรือเหนือมือของอีกฝ่าย ฝ่ายที่มีมืออยู่ข้างล่างจะเป็นฝ่ายยอมตามฝ่ายที่มีมืออยู่บน ดังนั้นในการตัดบาตรนั้นญาติๆ ของแต่ละฝ่ายจะคอยลุ้นหรือสังเกตว่าฝ่ายใดจะเป็นฝ่ายยอมหรือเสียเปรียบ บางครั้งทั้งฝ่ายเจ้าบ่าวและฝ่ายเจ้าสาวก็ถูกญาติๆ หรือเพื่อนๆ เตือนๆ กันมา แต่ความเชื่อนี้มักลุ้นกันเพื่อความสนุกสนานมากกว่าเอาจริงจัง เพราะทั้งฝ่ายเจ้าบ่าวและฝ่ายเจ้าสาวก็มักจะยอมๆ กันอยู่แล้วจึงตกลงแต่งงานกัน

2. การใช้ด้ายสายสิญจน์ผูกแขนกันนิยมใช้ด้ายฤๅษณ์ในทางขึ้น 3 ครั้งก่อนผูกแขน และการสอดด้ายก็มักสอดจากใต้แขนขึ้นมาผูก เพราะถือธรรมเนียมว่าทำอะไรก็มีแต่ขึ้น

3. อาหารที่ใช้เลี้ยงแขกที่มาในงาน ส่วนใหญ่เป็นอาหารที่มีชื่อที่เป็นมงคล เช่น ลาบ ขนมหุ้น ผัดหมี่ หรือขนมหวาน เช่น ทองหยิบ ทองหยอด เม็ดขนุน ฝอยทอง เป็นต้น

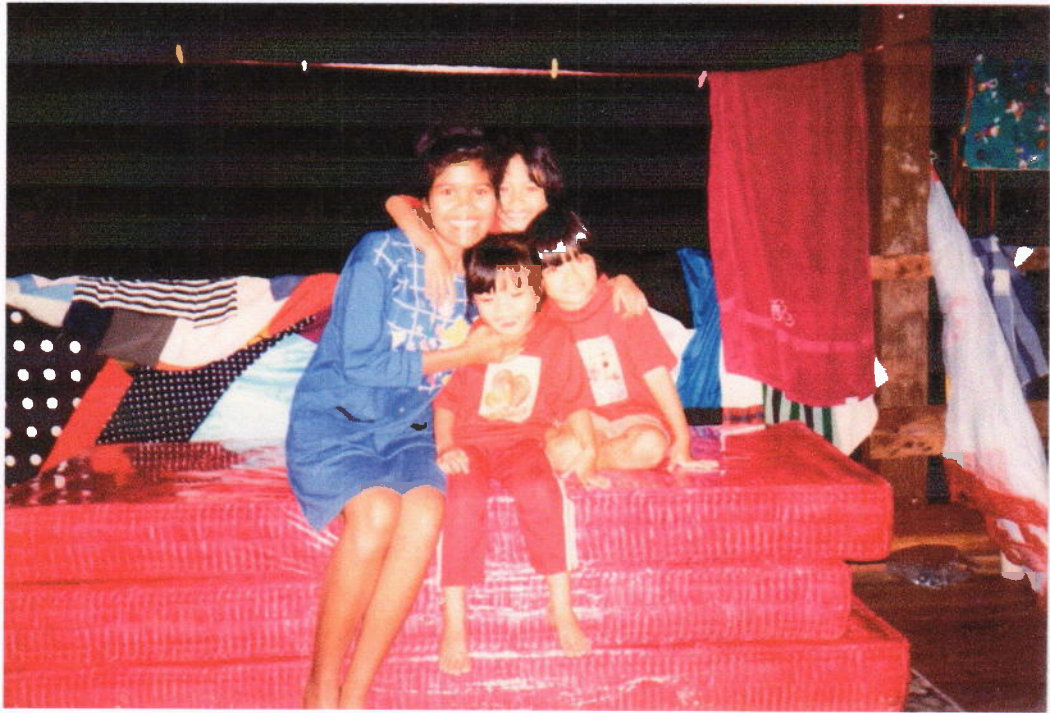
สรุปขั้นตอนการแต่งงาน

ขั้นตอนการแต่งงานนี้อาจยืดหยุ่นและเปลี่ยนแปลงได้ตามความต้องการของเจ้าภาพ หากแต่จะดำเนินการแต่งงานแบบครบตามที่เคยมีผู้ปฏิบัติมา จึงมีขั้นตอนการแต่งงานสรุปโดยเรียงลำดับขั้นตอน ดังนี้

ภาพเก่าเล่าเรื่อง : การแต่งงานของคนดง

ที่นอนสำหรับงานแต่ง

การแห่ขันหมาก

ลุงเจ้าป่าวขึ้นบ้าน

รับชั้นหมาก

พิธีสงฆ์

เลี้ยงแขก

งานเลี้ยงและเต้นรำตอนกลางคืน

พิธีแต่งงาน

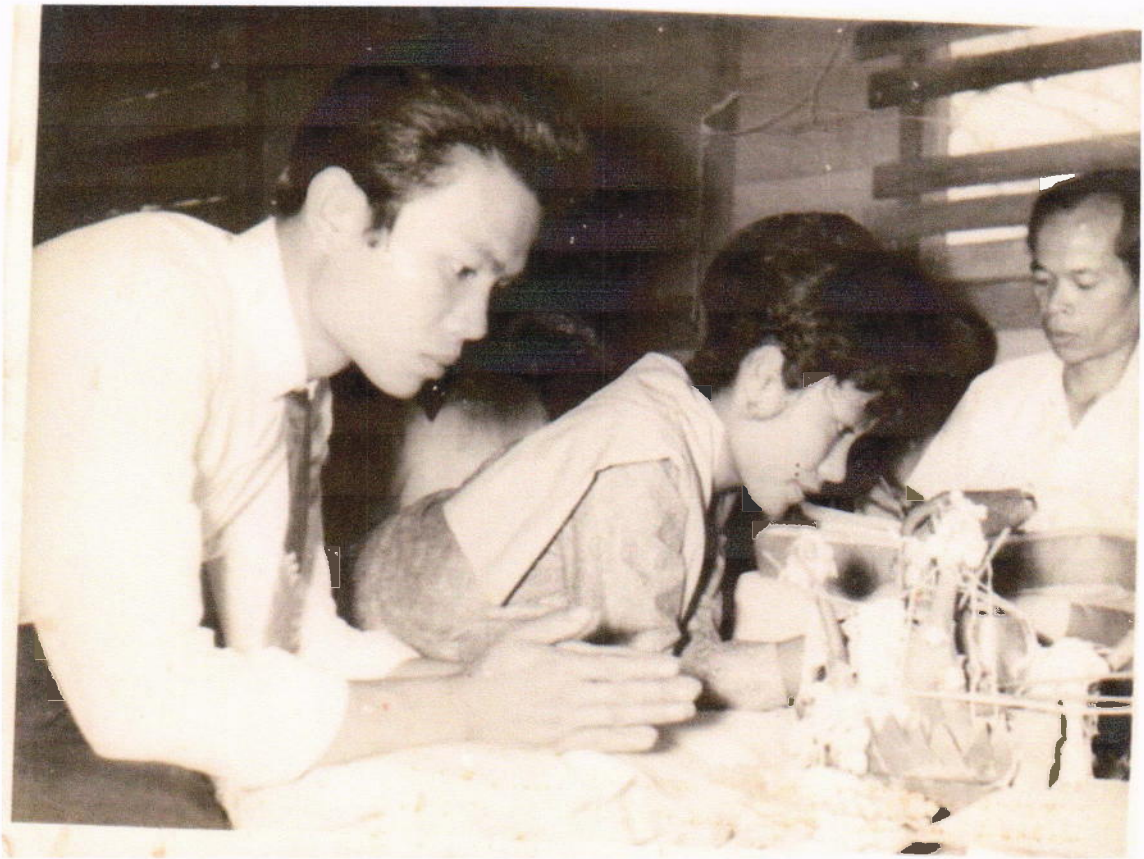

พิธีส่งตัวเข้าหอ

